

Tematické okruhy ke státní závěrečné zkoušce programu FF N-CJ Český jazyk a literatura pro studenty imatrikulované od podzimu 2019 včetně, specializační plán čeština jako cizí jazyk

E Specializační plán čeština jako cizí jazyk

Průběh zkoušky: Student si vylosuje dvě otázky jazykové, dvě literární a jednu specializační.

Vylosované literární otázky budou modifikovány podle seznamu četby, který student s sebou přinese ke státní závěrečné zkoušce.

I. LITERÁRNÍ ČÁST

i. Teorie literatury

1. Literární historie a proměny její metodologie, současný stav bádání
2. Postklasická naratologie a aktuální problémy teorie vyprávění
3. Versologie a interpretace poezie. Základní pojmy a problémy
4. Mýtus a ideologie, narativní konstrukce reality, manipulace
5. Základní směry literární teorie ve 20. století a v současnosti

ii. Starší česká literatura

1. Otázky a podněty současného literárněvědného bádání ve vztahu k starší české literatuře
2. Staroslověnské písemnictví; jeho význam, žánrové spektrum
3. Podoby a funkce středověké legendy, charakteristika významných textů

4. Středověká duchovní a světská lyrika, rytířská epika, jejich význam, charakteristika vybraných textů
5. Středověká kronika jako klíčový žánr středověké literatury, charakteristika vybraných textů
6. Žánrové i funkční proměny literatury v době husitské, její reprezentanti – autoři, texty
7. Charakteristika literatury renesančního humanismu v celku i vývojových fázích, žánrové spektrum, významní představitelé
8. Literatura doby barokní, specifikace tzv. katolického a evangelického baroka, reprezentativní žánry a autoři

iii. Česká literatura 19. století

1. Otázky a podněty současného literárněvědného bádání ve vztahu k české literatuře 19. století
2. Povaha obrozenské kultury a její proměny, jednotlivé modely národní literatury v syntetických pracích o české literatuře 19. století
3. Proměny různých podob literárnosti v české próze 19. století od konce 18. století po Českou modernu – klasicismus, romantismus, biedermeier, realismus, naturalismus, parnasismus
4. Proměny různých podob literárnosti v české poezii 19. století od konce 18. století po Českou modernu – klasicismus, romantismus, biedermeier, realismus, naturalismus, parnasismus
5. Proměny různých podob literárnosti v českém dramatu 19. století od konce 18. století po Českou modernu – klasicismus, romantismus, biedermeier, realismus, naturalismus, parnasismus
6. Literární kritika v české literatuře 19. století; soudobé časopisy, almanachy a významné kulturní instituce

iv. Česká literatura 1. poloviny 20. století

1. Otázky a podněty současného literárněvědného bádání ve vztahu k české literatuře první poloviny 20. století
2. Česká poezie od 90. let 19. století do roku 1918 – období moderny a secese, nové umělecké směry (symbolismus, dekadence, impresionismus; novoklasicismus, vitalismus, civilismus ad.)

3. Česká próza od 90. let 19. století do roku 1918 – období moderny a secese, nové umělecké směry (symbolismus, dekadence, impresionismus; novoklasicismus, vitalismus, civilismus ad.)
4. Česká poezie od roku 1918 do roku 1945 – nástup avantgardy, poetismus, surrealismus, spirituální poezie ad.
5. Česká próza od roku 1918 do roku 1945 – nástup avantgardy, fantastika a sci-fi, imaginativní próza, baladická próza, legionářská próza, ruralistická próza, psychologická próza, próza sociálního realismu ad.
6. České drama od 90. let 19. století do roku 1945 – období moderny a secese, nové umělecké směry (symbolismus, dekadence, impresionismus, novoklasicismus, vitalismus, expresionistické drama, problémové drama, společenské drama, avantgardní divadlo ad.)
7. Literární časopisy a almanachy od 90. let 19. století do roku 1945 a jejich význam pro rozvoj kritického myšlení o literatuře – osobnosti, programy, spory a polemiky v souvislosti s dobovými estetickými a poetologickými požadavky; literární kritika od 90. let 19. století do roku 1945 – osobnosti, typy kritiky a její ideové předpoklady

v. Česká literatura 2. pol. 20. století

1. Otázky a podněty současného literárněvědného bádání ve vztahu k české literatuře druhé poloviny 20. století
2. Vývojové tendence v české literatuře a literární vědě manifestované v literárních seskupeních a směrech od poloviny 40. let 20. st. do současnosti, literární život a publicistika
3. Česká literatura období 1945–1948 – literární reflexe okupace, války a osvobození, spirituální literatura, poválečný vývoj v kultuře a společnosti
4. Padesátá léta 20. stol. – nástin společenského vývoje, hodnocení literárního života od r. 1948 do konce 50. let 20. stol., cenzurní zásahy, oficiální, ineditní a exilová básnická, prozaická a divadelní produkce, hlavní pojmy, díla a autoři publikující v ČSR.
5. Šedesátá léta 20. stol. – literární, kulturní a politické souvislosti daného období, transformace a diferenciacie poetik básníků, spisovatelů a dramatiků všech generací, zásadní díla a autoři; vývoj a proměny dramatu
6. Sedmdesátá a osmdesátá léta 20. stol. – normalizace a její charakteristika, hlavní díla a autoři publikující v ČSSR; samizdat, nezávislá česká literatura a literární věda a publicistika do r. 1990; nakladatelství a periodika v exilu do r. 1990

7. Devadesátá léta 20. stol. a počátek nového tisíciletí – charakteristika společenských a uměleckých změn, výklad pojmů a přehled teorií; významní autoři a díla; literární skupiny; literární kritika, nakladatelství, časopisy, literární ceny po r. 1989
8. Současná česká literatura – tendence a témata; proměna společenské a kulturní situace po pádu komunismu; vývojové proměny v poezii a próze, reflexe komunismu a druhé světové války v literatuře po roce 1989; současná témata české literatury; současná konceptuální literatura; literatura a moderní média (komiks, filmová adaptace, literatura na internetu) od 1990 do současnosti

II. ČEŠTINA JAKO CIZÍ JAZYK

1. Čeština jako druhý a čeština jako cizí jazyk – definice, proces osvojování, možné projevy jazykového kontaktu u vícejazyčných mluvčích
2. Společný evropský referenční rámec pro jazyky – charakteristika, referenční popisy češtiny jako cizího jazyka, stručný popis jednotlivých úrovní
3. Evropské jazykové portfolio – charakteristika, princip sebehodnocení, členění, využití
4. Jazyková diagnostika a hodnocení v češtině jako druhém a cizím jazyce pro dospělé – možnosti a postupy, zkoušky (CCE, trvalý pobyt, občanství)
5. Jazyková diagnostika a hodnocení v češtině jako druhém a cizím jazyce pro děti a mládež – možnosti a postupy, zkoušky, hodnocení v ZŠ v souvislosti s legislativou, inkluze
6. Výukové a metodické materiály zaměřené na výuku češtiny jako cizího/druhého jazyka pro dospělé – cílové skupiny, výukové materiály, výuka češtiny pro specifické účely, výuka češtiny v rámci Státního integračního programu, metodiky, organizace
7. Výukové a metodické materiály zaměřené na výuku češtiny jako cizího/druhého jazyka pro děti a mládež – cílové skupiny, výukové materiály, možnosti jazykové podpory v českém školství, výuka češtiny v rámci Státního integračního programu, metodiky, organizace
8. Informační a komunikační technologie ve výuce češtiny jako druhého a cizího jazyka – online nástroje, aplikace, e-learning, výuka pomocí Skype, využití korpusů